

Research Paper

Presenting a Conceptual Model of Physical Literacy Development in Iran : Applying Gerunded Theory

M. Mohammadzadeh¹, M. Sheikh², D. Hoominian³, F. Bagherzadeh⁴, A. Kazemnejad⁵

1. Ph.D. of motor behavior, University of Tehran, Tehran , Iran
2. Professor, of motor behavior, University of Tehran, Tehran , Iran (Corresponding Author)
3. Assistant Professor, of motor behavior, University of Tehran, Tehran , Iran
4. Associated Professor, of motor behavior, University of Tehran, Tehran , Iran
5. Professor of Biostatistics, Tarbiat-Modares University, Tehran, Iran

Received: 2020/07/27

Accepted: 2021/03/01

Abstract

Despite the few years that physical literacy has been introduced and developed globally, physical literacy structures have been different in various sources. Lack of a comprehensive and clear structure of physical literacy and its related characteristics can affect people's perception of participation and activity. Therefore, the purpose of this study was to provide a clear framework of the physical literacy model based on the views of experts in Iranian society. Interviews were conducted with 14 experts, and the Strauss-Corbin model of grounded theory was used to analyze data in three stages of coding. Findings showed that physical literacy is the ability/capacity affected by growth in multiple dimensions (cognitive, psychological, physical, and behavioral) in the form of an active lifestyle. The findings also showed that conditions such as gender, disorders, age, and participation in physical activity are areas for outbreak physical literacy, as well as factors such as the Ministry of education, Sports and Health, Welfare and municipalities, politico-economic factors. Socio-cultural, media, and family influence physical literacy. Also, physical education, interventions in childhood and adolescence, providing facilities, experts, and appropriate policies can help develop physical literacy. Findings showed that the consequences of physical literacy could be improving lifestyle, maintaining health and well-being, increasing participation in physical activity, and community health. The present study's results identified a comprehensive and transparent model of the physical literacy framework and can help professionals, researchers, and policymakers provide physical literacy to society.

Keywords: Physical Literacy, Active Lifestyle, Physical Activity, Gerounded Theory.

1. Email : Mostafa.mohamadzadeh@gmail.com

2. Email : prosheikh@yahoo.com

3. Email : hominian@ut.ac.ir

4. Email : bagherzad@ut.ac.ir

5. Email : kazem_an@modares.ac.ir

Extended Abstract

Background and purpose

The phenomenon of physical literacy recently have been widely used in the educational literature of different countries [1-3]. According to some researchers, physical literacy refers to more participation in physical activity in life [4] and as a new way to development of physical activities [5]. As other researchers asserted, physical literacy is along with physical education [6] and can contribute to quality improvement of physical education in schools [7]. Despite the few years that physical literacy has been introduced and developed globally, physical literacy structures have been different in various sources. Lack of a comprehensive and clear structure of physical literacy and its related characteristics can affect people's perception of participation and activity. Therefore, the purpose of this study was to provide a clear framework of the physical literacy model based on the views of experts in Iranian society.

Methodology:

The present study used grounded theory strategy with systematic approach of Strauss and Corbin (1998). Semi-structured interviews were used to collect data, and the theory was presented using qualitative methods (coding, conceptualization, and categorization) based on interpretive paradigm. The participants in this study were specialists and experts who had sufficient information about physical literacy and physical education. The sampling method was purposeful and continued until reaching theoretical saturation [8]. Specific criteria were applied to select purposeful subjects, including the interviewee published papers, conducted research on physical literacy, was expert in physical education and had sufficient knowledge about physical literacy. To achieve the objective of the study, 14 subjects involved in the fields of physical literacy and physical education volunteered to participate in interviews. Obtaining the participants' consent, the interviews were recorded by a smart phone. The interviews lasted between 12 and 50 minutes. Semi-structured interviews were conducted with the participants, and open-ended questions helped them to talk about the concept under study, its features, and other issues related to physical literacy. Field notes were made simultaneous with interviews. Continuous comparative analyses were used to analyze the data from interviews [9]. To this end, the interviews were typed in Microsoft Office Word and then coded by MAXQda. According to the Strauss and Corbin's paradigmatic model, the data were coded and analyzed through open-coding, axial coding, and selective coding (10).

Results : Findings showed that physical literacy is the ability/capacity affected by growth

in multiple dimensions (cognitive, psychological, physical, and behavioral) in the form of an active lifestyle. The findings also showed that conditions such as gender, disorders, age, and participation in physical activity are areas for outbreak physical literacy, as well as factors such as the Ministry of education, Sports and Health, Welfare and municipalities, politico-economic factors. Socio-cultural, media, and family influence physical literacy. Also, physical education, interventions in childhood and adolescence, providing facilities, experts, and appropriate policies can help develop physical literacy. Findings showed that the consequences of physical literacy could be improving lifestyle, maintaining health and well-being, increasing participation in physical activity, and community health.

The analysis of data in grounded theory is performed in three stages of open-coding, axial coding, and selective coding.

Open coding: studying the interview transcripts, the important and related issues were coded, and 510 codes were identified. Then, the concepts were formed by considering the similar codes together. The closely similar concepts formed categories and the categories common in one field were assigned in the same classes. Totally, 67 concepts, 27 categories, and 12 classes were identified in open-coding stage.

Axial coding: in this stage, the data obtained from open-coding stage are placed in six separate categories based on common features and dimensions. The six categories are: core category, causal conditions, contextual conditions, intervening conditions, strategies, and consequences, which are interrelated. Fig.1 shows the relation between the six categories of axial coding. In this stage, the concept of "the growth-affected ability in multiple dimensions (cognitive, psychological, and physical) in the form of active lifestyle that is somehow "a comprehensive interpretation of the concept" of "physical literacy" was selected as the core category. The reason why this concept was selected as the core category was that the theme of this concept was frequently repeated in many other categories and can be more or less found in all categories. Also, most interviewees considered the content and theme of the concept as an appropriate and comprehensive meaning of the phenomenon of physical literacy.

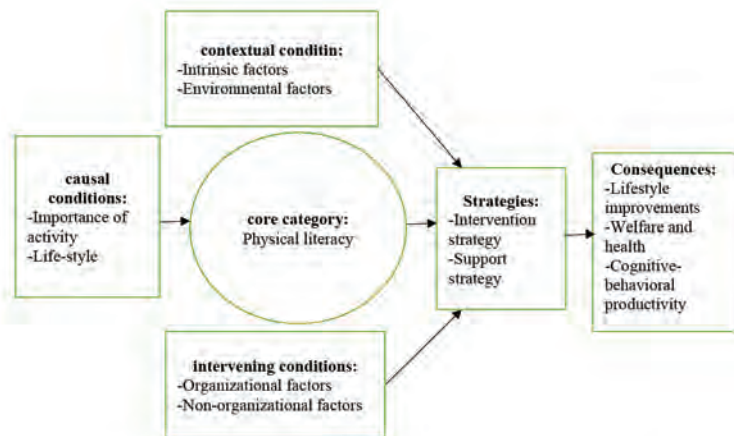

Fig1. categories of axial coding in six axis : core category, causal conditions, contextual conditions, intervening conditions, strategies, and consequences

Selective coding : the last stage of data analysis in paradigmatic model is selective coding in which the theory is made and explained based on the results of open- and axial coding stages. In this stage, the selected core category was compared with other categories and the theory was explained. The model made in this study introduced the concept of physical literacy as the ability/capacity affected by growth in multiple dimensions (cognitive, psychological, physical, and behavioral) in the form of an active lifestyle. This concept denotes some important notes. First, physical literacy is a capacity in human, which can develop and turns to an ability. Also, active lifestyle as the core category of physical literacy was mentioned in different interviews.

Discussion :

According to the results, if the goals of physical literacy, i.e. achieving active lifestyle and more participation in physical activity to reach general and individual wellbeing and health, are to be formed, it has to be based on the development of basic skills in childhood, development of sports and specialized skills, increased motivation for participation as well as knowledge and information. Organizations such as education, welfare, municipalities, and other systems related to leisure time can help development of physical literacy through implementing the strategies provided in the model. Influential factors such as social welfare level, economics, media, community, different personal capacities, age, illnesses, gender, and puberty can affect physical literacy. In general, comparing the model of the present study with the previous studies and model obtained in other countries, it can be said that despite the conceptual similarities in some areas

(psychological, physical, and cognitive), the behavioral dimension in this model with emphasis on change and observation of active lifestyle was a new dimension that has not been presented in previous models. In addition, the present model was innovative due to considering the areas, influential factors, intervening strategies, and outcomes of these strategies.

Keywords: Physical Literacy, Active Lifestyle, Physical Activity, Grounded Theory.

References:

1. Farrey, T. & Isard, R. (2015). Physical literacy in the United States: A Model, Strategic Plan, and Call to Action. Washington, DC: The Aspen Institute.
2. SHAPE_America. (2013). National Standards for K-12 Physical Education Copyright 2013, SHAPE America - Society of Health and Physical Educators, Retrieved from <https://www.shapeamerica.org/standards/pe/>
3. Sport_Australia. (2019). the Australian Physical Literacy Framework, Retrieved from: sportaus.gov.au/
4. Whitehead, M. (2007). Physical literacy and its importance to every individual. Presentation at the National Disability Association Ireland, Dublin, Ireland.
5. Whitehead, M. (2013). Definition of physical literacy and clarification of related issues. ICSSPE Bulletin, 65(1.2).
6. Tompsett, C. Burkett, B. & McKean, M. (2014). Development of physical literacy and movement competency: A literature review. Journal of Fitness Research, 3(2): 53-74.
7. Sheehan D, Katz L. (2010). Teaching Physical Literacy. Retrieved from: academia.edu/
8. Glaser, B. & Strauss, A. (1967). The discovery of grounded theory. London, Weidenfield & Nicolson press.
9. Elo S, Kyng s H. (2008) The qualitative content analysis process. Journal of advanced nursing.62(1):107-15.
10. Strauss, A. & Corbin, J. (1998). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage publications Inc.

ارائه مدل مفهومی توسعه سواد بدنی در ایران: به کارگیری نظریه داده بنیادمصطفی محمدزاده^۱، محمود شیخ^۲، داوود حومنیان^۳، فضل الله باقرزاده^۴، انوشیروان کاظم نژاد^۵

۱. دکتری رفتار حرکتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۲. استاد گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۴. دانشیار گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۵. استاد گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

چکیده

با وجود سال‌های اندکی که سواد بدنی در دنیا معرفی و گسترش یافته، ساختارهای سواد بدنی در منابع مختلف متفاوت بوده است. نبود یک ساختار جامع و روشن از سواد بدنی و ویژگی‌های مربوط به آن می‌تواند درک افراد از مشارکت و فعالیت را تحت تأثیر خود قرار دهد. لذا هدف این پژوهش ارائه یک چهارچوب روشن از مدل سواد بدنی بر پایه دیدگاه‌های متخصصان در ایران بود. برای دستیابی به این هدف از مدل تئوری زمینه‌ای اشتراوس-کوربین استفاده شد. داده‌ها از طریق مصاحبه با ۱۴ متخصص به دست آمد و تحلیل طی مراحل کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد سواد بدنی توانایی/ظرفیت متأثر از رشد در ابعاد چندگانه (شناختی، روان‌شناختی، جسمانی و رفتاری) در قالب سبک زندگی فعال است. یافته‌ها همچنین نشان داد شرایطی مانند جنسیت، اختلالات، سن، مشارکت در فعالیت بدنی زمینه‌هایی برای بروز سواد بدنی هستند، همچنین عواملی مانند آموزش و پرورش، وزارت ورزش، وزارت بهداشت، بهزیستی و شهرداری‌ها، عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، رسانه و خانواده بر سواد بدنی تأثیر می‌گذارند. علاوه بر این، آموزش، مداخلات در کودکی و نوجوانی، فراهم کردن امکانات، افراد متخصص و سیاست‌گذاری مناسب می‌تواند به توسعه سواد بدنی کمک کند. یافته‌ها نشان داد پیامد سواد بدنی می‌تواند بهبود سبک زندگی، حفظ سلامت و تندرستی، افزایش مشارکت در فعالیت بدنی و سلامت جامعه باشد. نتایج مطالعه حاضر الگوی جامع و شفافی از چارچوب سواد بدنی را شناسایی کرد و می‌تواند به متخصصان، محققان و سیاست‌گذاران در ارائه سواد بدنی به جامعه کمک نماید.

کلید واژگان: سواد بدنی، سبک زندگی فعال، فعالیت بدنی، نظریه داده بنیاد.

1. Email: Mostafa.mohamadzadeh@gmail.com

2. Email: prosheikh@yahoo.com

3. Email: hominian@ut.ac.ir

4. Email: bagherzad@ut.ac.ir

5. Email: kazem_an@modares.ac.ir

مقدمه

پدیده سواد بدنی در سال‌های اخیر به صورت گسترده در ادبیات تربیتی کشورهای مختلف دنیا منتشر شده است و در سیستم‌های مختلف آموزشی و ورزشی در کشورهای مختلفی از آن استفاده شده است (فاری و ایسارد^۱، ۲۰۱۵؛ شیب امریکا^۲، ۲۰۱۳؛ اسپورت استرالیا^۳، ۲۰۱۹). برخی پژوهشگران سواد بدنی را با مشارکت بیشتر فعالیت بدنی در طول عمر (وایت هد^۴، ۲۰۰۷) و به عنوان روش جدید برای اشاعه فعالیت‌های بدنی معرفی کرده‌اند (وایت هد، ۲۰۱۳) و برخی دیگر اظهار کرده‌اند که سواد بدنی با تربیت بدنی همسو است (تامپست^۵ و همکاران، ۲۰۱۴) و معتقدند که سواد بدنی می‌تواند به بهبود وضعیت و اهمیت کیفیت تربیت بدنی در مدارس کمک کند (لوندوال^۶، ۲۰۱۵). نزدیکی این دو مفهوم تا جایی پیش رفته است که در ایالات متحده، واژه سواد بدنی را جایگزین تربیت بدنی برای معلمان پیشنهاد کرده‌اند (لانسبری و مکنزی^۷، ۲۰۱۵). چیزی که مشخص است مفهوم سواد بدنی چیزی مجزا از تربیت بدنی، فعالیت بدنی و مفاهیم مشابه است که در عین حال در ارتباط با آنها نیز هست. این پراکندگی نظری پیرامون پدیده سواد بدنی مستلزم آن است که سیستم‌های مرتبط با فعالیت بدنی در جوامع تعریف مناسبی از مفهوم، ساختار و عوامل مرتبط با سواد بدنی داشته باشند. وایت هد به عنوان پیشرو در زمینه سواد بدنی معتقد است سواد بدنی شاخه دیگری از تربیت بدنی نیست و با آن در تضاد هم نیست، بلکه سواد بدنی هدف تربیت بدنی است (وایت هد، ۲۰۱۳).

در منابع مختلف تعاریف متفاوت اما نزدیک به هم از سواد بدنی ارائه شده است. وایت هد به عنوان اولین پیشرو در معرفی سواد بدنی آن را این‌گونه معرفی کرده است: "انگیزش، اعتماد، شایستگی جسمانی، دانش و درک برای حفظ فعالیت بدنی در طول زندگی" (وایت هد، ۲۰۱۰، ۵). و در جدیدترین تعریف خود از سواد بدنی آن را این‌گونه توصیف کرده است: "انگیزش، اعتماد، شایستگی جسمانی، دانش و درک ارزش و حفظ مسئولیت برای مشارکت در فعالیت بدنی برای زندگی" (وایت هد، ۲۰۱۹، ۸). انجمن بین‌المللی سواد بدنی^۸ مشابه با تعریف وایت هد در مفهوم سواد بدنی بر انگیزه، اعتماد به نفس و شایستگی جسمانی (برای مثال مهارت و تناسب اندام) و این‌که سواد بدنی طراحی شده که به افراد کمک کند تا مسئولیت فعال بودن را به عهده بگیرند، تأکید دارد (انجمن بین‌المللی سواد بدنی، ۲۰۱۷). ویژگی‌های ارائه شده در تعریف وایت هد از نظر متخصصان دیگر کشورها کمی متفاوت ارائه شده است.

1. Farrey & Isard
2. SHAPE_America
3. Sport_Australia
4. Whitehead
5. Tompsett
6. Lundvall
7. Lounsbery & McKenzie
8. International Physical Literacy Association (IPLA)

در استرالیا سواد بدنی یادگیری جامعی برای طول زندگی است که در زمینه‌های حرکت و فعالیت بدنی به دست آمده و به کار می‌رود و این مفهوم تغییرات پیشرونده ظرفیت‌های جسمانی، روان‌شناختی، اجتماعی و شناختی را منعکس می‌کند (کیگان^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). در چارچوب سواد بدنی استرالیا مفهوم سواد بدنی از آن جنبه اهمیت دارد که برای کمک به افراد در رسیدن به زندگی سالم و کامل از طریق حرکت و فعالیت بدنی ضروری است؛ همچنین فرد با سواد بدنی قادر است از ظرفیت‌های مختلف خود برای ارتقاء سلامت و انجام فعالیت بدنی در طول زندگی استفاده کند (کیگان، ۲۰۱۹). نهاد تربیت بدنی و سلامت^۲ کانادا آخرین تعریف خود از سواد بدنی را این‌گونه ارائه کرده است: افرادی که از نظر بدنی باسواد هستند با مهارت و اطمینان در طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های بدنی در محیط‌های مختلف حرکت می‌کنند که برای رشد سالم همه جانبه فرد سودمند است (نهاد تربیت بدنی و سلامت کانادا، ۲۰۱۰). این تعریف اشاره می‌کند که شایستگی در هر فرد متفاوت است و همچنین به همه حوزه‌های رشد (یعنی جسمانی، شناختی، عاطفی و اجتماعی) اشاره دارد. مفاهیم سازنده سواد بدنی در ایالات متحده کمی متفاوت است در یک بررسی دلفی این مفاهیم شامل کاربرد دانش در فعالیت بدنی، ارزش فعالیت بدنی، مشارکت خودجوش در فعالیت بدنی، لذت بردن از فعالیت بدنی و توانایی شرکت مستقل در فعالیت بدنی معرفی شده است (شرت، وبستر، کیگان، ایگن و برین^۳، ۲۰۱۹). اما جامعه معلمان بدنی و سلامت^۴ و موسسه اسپن^۵ در آخرین گزارش خود سواد بدنی را "توانایی، اعتماد و تمایل برای فعال بودن از نظر جسمانی در زندگی" گزارش کردند (فاری و ایسارد، ۲۰۱۵).

ادبیات پژوهشی کشورهای مختلف ویژگی‌ها یا دسته‌بندی‌های مهم و متفاوتی را برای سواد بدنی بیان کرده است و گاه تفاوت‌هایی با هم دارند. برخی پژوهشگران بیان کرده‌اند که سواد بدنی به دلیل افزایش کم تحرکی، افزایش وزن و دور شدن کودکان و نوجوانان از فعالیت بدنی مورد توجه قرار گرفته است (ابراین، بلتون و ایسارتل، ۲۰۱۵). همچنین عقیده بر این است که سواد بدنی برای تبیین دانش و شایستگی کودکان و به طور خاص برای سلامت و بهزیستی مادام‌العمر شکل گرفته است (تامپست، بورکت و مک کین^۶، ۲۰۱۴). سواد بدنی ابزارهایی برای افراد فراهم می‌کند تا از آنها به‌منظور شرکت در فعالیت جسمانی و ورزش و یا برای لذت طولانی‌مدت از زندگی سالم و یا موفقیت ورزشی استفاده کنند (کیگان، کیگان، دالی، اوردوی و ادواردز^۷، ۲۰۱۳). اگر چه پژوهش‌های اولیه بر مفهوم سواد بدنی با ویژگی‌هایی چون شایستگی، حرکتی، انگیزش، اعتماد، دانش و درک تأکید می‌کند (ماندیگو^۸ و همکاران، ۲۰۰۹؛ وایت هد، ۲۰۱۰)، اما برخی پژوهش‌های

1. Keegan
2. Physical and Health Education (PHE)
3. Shortt, Webster, Keegan, Egan, & Brian
4. Society of Health and Physical Educators (SHAPE)
5. Aspen Institute
6. Tompsett, Burkett, & McKean
7. Keegan, Keegan, Daley, Ordway, & Edwards
8. Mandigo

اخیر نتایج دیگری را گزارش کردند. برای مثال یک مطالعه دلفی در امریکا ویژگی‌های سواد بدنی مانند ماهر بودن یا دارای دانش بودن را حمایت نکرد (شرت و همکاران، ۲۰۱۹). پژوهش‌ها توسعه سواد بدنی را از طریق افزایش شایستگی در مهارت‌های حرکتی بنیادین در کودکان (ماندیگو، ۲۰۰۷)، تقویت انگیزه (بارنت^۱ و همکاران، ۲۰۱۹)، تربیت بدنی برنامه محور برای نوجوانان (ابراین، بلتون و ایسرائل^۲، ۲۰۱۵)، آموزش مؤثر، استفاده از تکنولوژی، حمایت مدارس و برنامه‌های محلی (کستلی، بارسلون و برایت^۳، ۲۰۱۵)، سیاست گذاری آموزشی (استایلز و مارتین^۴، ۲۰۱۷) و بازآموزی معلمان (سام، وال هد، ها و سیت^۵، ۲۰۱۸) ممکن دانسته‌اند. موسسه اسپن تأکید بر توسعه سواد بدنی در کودکان و نوجوانان دارد و ۱۰ بخش مختلف اعم از نهادهای مرتبط با سلامت آموزش، ورزش، سیاست گذاری و رسانه را در ارائه و توسعه سواد بدنی دارای نقش کلیدی معرفی کردند (فاری و ایسارد، ۲۰۱۵).

نکته مشترک در بیشتر پژوهش‌های سواد بدنی سلامت و فعالیت در طول زندگی است و اعتقاد بر این است که سواد بدنی به طور خاص برای سلامت و بهزیستی مادام العمر شکل گرفته است (تامپست و همکاران، ۲۰۱۴)، علاوه بر این محققان فواید بسیاری برای داشتن سواد بدنی بر شمرده‌اند. برخی مطالعات اخیر بهترین برون‌ده سواد بدنی را انگیزش برای فعال بودن عنوان کرده‌اند (شرت و همکاران، ۲۰۱۹) و برخی ویژگی‌های شناختی و روان‌شناختی مانند مشارکت، اشتیاق و لذت از فعالیت بدنی، حمایت از دیگران، عملکرد تحصیلی و شناختی را نتایج خوب سواد بدنی دانسته‌اند (ادواردز^۶ و همکاران، ۲۰۱۷). مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش، رفتارهای سلامت و سبک زندگی فعال، لذت بردن از زندگی سالم در بلند مدت و موفقیت ورزشی نیز از دیگر نتایج خوب سواد بدنی معرفی شده‌اند (شرت و همکاران، ۲۰۱۹؛ ادواردز و همکاران، ۲۰۱۷). کیگان نیز توسعه همه جانبه فرد در جنبه‌های شناختی، روان‌شناختی، جسمانی و اجتماعی، کمک به فرد در فهمیدن بهتر دنیا، مشارکت بیشتر در گسترده بیشتری از فعالیت‌ها، فواید سلامتی مرتبط با فعالیت بدنی و این‌که یک فرد باسواد بدنی از ظرفیت‌های مختلف خود برای ارتقاء سلامت و انجام فعالیت بدنی در طول زندگی استفاده می‌کند را نتیجه خوب سواد بدنی بر شمرده است (نهاد ورزش استرالیا، ۲۰۱۹؛ کیگان و همکاران، ۲۰۱۹). وایت‌هد نیز فواید زیادی برای داشتن سواد بدنی ارائه کرده است از جمله توسعه شایستگی بدنی، مشارکت فعال و کارآمد در گستره‌ای از فعالیت‌های بدنی، رشد اعتماد و عزت نفس، درک خوب از مسئولیت فردی و ارتباط اجتماعی و داشتن دانش و درک اصول تندرستی و سلامت با در نظر گرفتن فعالیت (وایت‌هد، ۲۰۱۰، ۲۰۱۳). با وجود تفاوت‌ها نتایج بیشتر این مطالعات نشان می‌دهد که سواد بدنی تأثیرات مثبتی در بیشتر جنبه‌های وجودی

1. Barnett

2. O'Brien, Belton & Issartel

3. Castelli, Barcelona & Bryant

4. Styles & Martin

5. Sum, Wallhead, Ha & Sit

6. Edwards

انسان در تعامل با فعالیت دارد.

بررسی پژوهش‌های گذشته نشان داد که در حوزه سواد بدنی یکپارچگی و وحدت نظر پیرامون الگوهای نظری ارائه سواد بدنی و عوامل مرتبط با آن در دنیا وجود ندارد و هر کشوری بنا به تفاوت‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و سیستم‌های آموزشی و برنامه‌ریزی مختلف، الگوهای متفاوتی را ارائه کرده است. فواید بسیار داشتن سواد بدنی و فراگیر شدن مفهوم سواد بدنی در کشور ایران همانند سایر کشورها باعث شده است تا پژوهشگران به شناخت مفهوم و چارچوب‌های نظری مرتبط با سواد بدنی بپردازند. در این زمینه میرعالی و همکاران (۲۰۱۹) در بررسی ارتباط میزان فعالیت بدنی با زیر سازه‌های سواد بدنی (درک و دانش، انگیزش و شایستگی بدنی) به مطالعه بر کودکان ۱۰ ساله پرداختند. آنها در این مطالعه نشان دادند انگیزش و شایستگی با میزان فعالیت بدنی کودکان ارتباطی ندارد؛ و دانش و آمادگی جسمانی ارتباط مناسبی با فعالیت بدنی کودکان دارد. این یافته مفهوم ارائه شده توسط وایتهد پیرامون ارتباط انگیزش، شایستگی با مشارکت در فعالیت بدنی را تأیید نکرد. پژوهشگران این تضاد را به مشکل پاسخگویی کودکان در استفاده از ابزار پرسش‌نامه‌ای انگیزش و به تبحر رسیدن کودکان ۱۰ ساله در مهارت‌های بنیادین که به عنوان ملاک شایستگی مورد بررسی قرار گرفت، عنوان کردند. ولدی و حمیدی (۱۳۹۶) به مطالعه سواد بدنی کودکان با استفاده از ابزار سواد بدنی کانادایی‌ها پرداختند و نشان دادند نمرات سواد بدنی کودکان شهر تهران در وضعیت ضعیف و ابتدایی است. همچنین دریافتند که سن، جنسیت و وزن با سواد بدنی در ارتباط هستند؛ به صورتی که پسران سواد بدنی بالاتر داشتند و با افزایش سن میزان سواد بدنی نیز افزایش یافت، اما اضافه وزن و چاقی رابطه معکوسی با نمرات سواد بدنی داشت. در مطالعه دیگری، ولدی و همکاران (۱۳۹۹) در بررسی رابطه سطح سواد بدنی با ویژگی‌های شغلی پدران خانواده‌های نظامی نشان دادند سواد بدنی فرزندان با ویژگی‌های شغلی پدران در ارتباط است و فرزندان شاغلین ستادی و آموزشی سواد بدنی بالاتری نسبت به شاغلین صفی و عملیاتی داشتند و علت آن را میزان حضور کمتر والد در کنار خانواده بیان کردند. نتایج این مطالعات نشان می‌دهد که جنبه‌های مختلفی مانند سن، وزن، جنسیت، فعالیت بدنی، انگیزش، شغل و خانواده بر سواد بدنی تأثیر گذار است که باید مورد مطالعه و بررسی بیشتر قرار گیرد.

بررسی سواد بدنی در سایر کشورها نشان می‌دهد اغلب کشورهای پیشرو مانند کانادا، استرالیا، ولز و انگلستان چهارچوب‌های مشخص و مدونی برای سواد بدنی و توسعه آن ارائه کرده‌اند و سواد بدنی را حتی در آموزش‌های رسمی مدارس وارد کرده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پژوهش‌ها در زمینه بررسی الگوی سواد بدنی، عوامل وابسته و اثرگذار بر آن و ارائه چهارچوب‌های مرتبط با سواد بدنی در ایران محدود است و نهادهای تأثیرگذار بر آموزش عمومی و سلامت جامعه هنوز به طور رسمی به مسئله آموزش و توسعه سواد بدنی ورود نکرده‌اند. همان‌طور که سواد خواندن و نوشتن دانش آموزان بسیار مهم است، سواد بدنی نیز موضوع مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد و بر اساس شرایط بومی و فرهنگی کشورمان برنامه‌ها و الگوهای مناسب جهت توسعه

آن تدوین شود. شناخت و توسعه سواد بدنی با پیامدهای شناختی، جسمانی و روان‌شناختی از قبیل دانش، شایستگی حرکتی، سلامت، انگیزه فعالیت، مشارکت مادام‌العمر در فعالیت بدنی و سبک زندگی فعال در ارتباط است (ادواردز و همکاران، ۲۰۱۷؛ تامپست، بورکت و مک کین، ۲۰۱۴) و اهمیت بالایی در سلامت جامعه دارد. با توجه به فواید بسیار مهمی که سواد بدنی برای سلامت افراد و جامعه دارد و نبود الگویی شفاف از سواد بدنی در کشور، شناسایی چهارچوبی جامع پیرامون سواد بدنی ضروری به‌نظر می‌رسد. نبود یک چارچوب جامع و روشن از سواد بدنی و ویژگی‌های مربوط به آن ممکن است بر درک افراد از مشارکت و حرکت تأثیرگذار باشد (شرت و همکاران، ۲۰۱۹). به‌نظر می‌رسد شفاف‌سازی مفهوم سواد بدنی و افزایش آگاهی پیرامون سواد بدنی، افراد جامعه و سیاست‌گذاران را قادر سازد تا ظرفیت‌های مرتبط با حرکت و فعالیت را بهتر بشناسند و به توسعه سواد بدنی و چهارچوب‌های مرتبط با سبک زندگی فعال و سالم کمک کنند. لذا پژوهشگران در این مطالعه تلاش کردند به بررسی مفهوم سواد بدنی و شناسایی عوامل مرتبط و اثر گذار و ارتباط بین این عوامل، همچنین راهکارهای توسعه سواد بدنی با تکیه بر دیدگاه متخصصان ایران و بر اساس نیازهای فرهنگی و اجتماعی کشور بپردازند و آن را در قالب یک مدل نظری ارائه کنند.

روش شناسی

پژوهش حاضر با استفاده از رویکرد کیفی انجام گرفت و ماهیت پژوهش اکتشافی است. از آن‌جا که در پژوهش حاضر از راهبرد نظریه داده بنیاد^۱ با رهیافت نظام‌مند اشتراوس و کوربین^۲ (۱۹۹۸) استفاده شد، گردآوری داده‌ها از طریق انجام مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد و با استفاده از شیوه تجزیه و تحلیل کیفی (کدگذاری، مفهوم‌سازی، مقوله‌بندی) بر اساس پارادایم تفسیری به ارائه نظریه اقدام شد.

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر شامل متخصصین و نخبگانی بودند که از نظر علمی و تجربه در زمینه سواد بدنی و تربیت بدنی دانش کافی داشته‌اند. شیوه نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت نمونه‌گیری هدفمند بود و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. گلیزر و اشتراوس^۳ (۱۹۶۷) اشاره کرده‌اند که نمونه برداری نظری در طی مراحل پژوهش توسعه می‌یابد و زمانی که از داده‌ها اشباع شود، متوقف می‌شود (گلیزر و اشتراوس، ۱۹۶۷). در گام نخست، انتخاب نمونه هدفمند بر اساس معیارهای مشخصی انجام شد که شامل مصاحبه شونده دارای مقالات یا کار پژوهشی در زمینه سواد بدنی باشد؛ یا این که مصاحبه شونده دارای تخصص در حوزه تربیت بدنی باشد و با سواد بدنی آشنایی خوبی داشته باشد. برای دستیابی به اهداف پژوهش با ۱۴ تن از افراد مرتبط با حوزه سواد بدنی و تربیت بدنی مصاحبه شد. نمونه مصاحبه‌ها شامل ۱۲ نفر از متخصصین حوزه علوم ورزشی (دارای مدرک دکتری در گرایش‌های روان‌شناسی ورزش ۲ نفر، مدیریت ورزش ۱ نفر، رشد حرکتی

1. Grounded theory

2. Strauss & Corbin

3. Glaser & Strauss

۵ نفر، یادگیری و کنترل حرکتی ۳ نفر، پداگوژی تربیت بدنی ۲ نفر)، همچنین دو معلم تربیت بدنی با مدرک کارشناسی ارشد و دانشجوی دکتری تخصصی رفتار حرکتی بود، که به صورت داوطلبانه در مصاحبه‌ها شرکت کردند. گردآوری داده‌ها به صورت مصاحبه نیمه ساختار یافته و چهره به چهره بود. پس از چند مصاحبه، بر اساس داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری نظری تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت به صورتی که پس از مصاحبه ۱۱، اطلاعات جدیدی به پژوهش اضافه نگردید. مصاحبه‌ها در دفتر (محل کار، دانشگاه و مدرسه) مصاحبه شونده‌ها انجام شد. با کسب اجازه از مصاحبه شونده‌ها، محتوای مصاحبه‌ها به صورت فایل صوتی توسط یک تلفن همراه ضبط شد. مدت زمان مصاحبه‌ها بین ۱۲ الی ۵۰ دقیقه بود. مصاحبه شونده‌گان پیرامون سواد بدنی به صورت نیمه ساختار یافته مصاحبه شدند و سئوالات پایان باز پرسیده شد تا به آنها کمک کند پیرامون مفهوم، ویژگی‌ها و سایر نکات مرتبط با سواد بدنی مصاحبه کنند و همزمان با مصاحبه‌ها یادداشت‌های میدانی نیز برداشته می‌شد. داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها از طریق فرایند تحلیل مقایسه‌ای مداوم مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (کوربین و اشتراوس، ۱۹۹۸). برای این کار محتوای مصاحبه‌ها به صورت متن در نرم افزار مایکروسافت ورد آفیس تایپ شد. سپس محتوای متنی با استفاده از نرم افزار مکس کیو دی ای^۱ کدگذاری شد. بر اساس مدل پارادایمی اشتراوس و کوربین داده‌ها در چند مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی، کدگذاری و تحلیل شد (کوربین و اشتراوس، ۱۹۹۸).

در پژوهش‌های کیفی بر مبنای نظریه داده بنیاد درک یک پدیده و توصیف و توضیح مفاهیم یا سازه‌های نظریه مورد توجه است و از آنجا که درک هر محقق با دیگری ممکن است متفاوت باشد، عیناً تعمیم و تکرار پذیری نتایج در این نوع پژوهش‌ها دور از انتظار است، بر همین اساس محققان کیفی به جای واژه اعتبار و پایایی بیشتر از واژه‌های اعتماد پذیری^۲، اتکا پذیری^۳، انتقال پذیری^۴ و تأیید پذیری^۵ استفاده می‌کنند (گوبا و لینکلن^۶، ۱۹۹۴). در پژوهش حاضر نیز برای بررسی اعتبار داده‌ها این ویژگی‌ها مورد بررسی قرار گرفت. در این پژوهش با استفاده از رسیدگی و مشاهده مداوم، در جمع آوری داده‌ها از شیوه مصاحبه و یادداشت در عرصه در مراحل مختلف پژوهش استفاده شد تا محقق در جریان انجام پژوهش نکات مهم و آنچه به ذهن می‌آمد یا حس می‌شد را در حین مصاحبه‌ها و بررسی‌ها یادداشت کرده و در فرایند مصاحبه‌ها، تحلیل، مفهوم سازی و تفسیر از آن استفاده نماید. در مراحل مختلف تحلیل داده‌های پژوهش با استفاده از شیوه کسب اطلاعات از هم‌تایان برای بازنگری داده‌ها، نظرات اصلاحی و تکمیلی یک همکار جهت توسعه نظریه استفاده شد. اختصاص

1. MAXQda
2. Credibility
3. Dependability
4. Transferability
5. Confirmability
6. Guba & Lincoln

زمان کافی برای جمع آوری داده‌ها و انجام مصاحبه‌ها طی روزها و زمان‌های متفاوت نیز برای افزایش اعتبار داده‌برداری در پژوهش استفاده شد. محقق برای دست یافتن به انتقال پذیری با استفاده از نمونه گیری مناسب بر اساس مفاهیم با افراد مختلف در زمینه‌های کاری و شغلی مختلف و در مکان‌های مناسب سعی کرد رسیدن به بیشترین انتقال پذیری را ایجاد کند. برای دستیابی به اتکا پذیری نتایج پژوهش کدگذاری داده‌ها طی چهار مرحله مرور، دسته بندی و اصلاح شد تا نتایجی تمیز و بدون سوگیری اولیه حاصل شود. همچنین از شیوه کسب اطلاعات از همتایان برای افزایش تأییدپذیری نتایج پژوهش استفاده شد و برای اطمینان از دستیابی به بالاترین اطمینان در نتایج پژوهش، مصاحبه‌ها تا دستیابی به اشباع نظری ادامه یافت و از روش کنترل متخصصین نیز استفاده شد. بدین صورت که از دو تن از اساتید همکار و آشنا به موضوع پژوهش جهت اطمینان از هماهنگی مفاهیم و مقوله‌ها و درستی طبقه بندی مقولات استفاده شد. همچنین برای اطمینان از پایایی داده‌ها، نتایج کدگذاری مصاحبه‌ها توسط یک همکار مورد بازبینی قرار گرفت و درصد توافق درون موضوعی به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار رفت. برای این کار از یک دانشجوی دکتری رفتار حرکتی که در مراحل انجام پژوهش حضور داشت و از آگاهی مناسبی نسبت به موضوع پژوهش برخوردار بود، درخواست شد تا به عنوان همکار در کدگذاری پژوهش مشارکت کند. در این بررسی ۵۱۰ کد توسط کدگذار و ۵۷۰ کد در بررسی مجدد توسط کدگذار همکار شناسایی شد و پایایی بین کدگذارها برابر با ۸۱/۶ درصد گزارش شد. درصد پایایی بالای ۸۰ درصد در مصاحبه‌ها بیانگر این است که کدگذاری از قابلیت اعتماد مناسبی برخوردار است و پایایی آن مورد تأیید است (اوکانر و جاف، ۲۰۲۰). این مطالعه توسط کمیته اخلاق دانشگاه تهران و با کد REC.SPORT.UT.IR. ۱۳۹۸/۰۶۰ مورد تأیید قرار گرفته است.

نتایج

در نظریه داده بنیاد، فرایند تحلیل اطلاعات در سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی انجام می‌شود. در ادامه به تفکیک مراحل مختلف کدگذاری و تحلیل اطلاعات تشریح و مدل نظری خلق شده ارائه شده است.

کدگذاری باز: در آغاز پس از مطالعه متن مصاحبه‌ها نکات مهم و مربوط کدگذاری شدند که ۵۱۰ کد شناسایی شدند. پس از بررسی کدها، از کنار هم قرار گیری کدهای مشابه مفاهیم شکل گرفتند. برای مثال برای شکل گیری مفهوم «انتخاب و حفظ سبک زندگی فعال» کدهای «دستیابی به سبک زندگی فعال»، «مشاهده انتخاب سبک زندگی فعال» و «حفظ سبک زندگی فعال» از نقل قول‌های زیر این مفهوم مشترک را شکل دادند:

«فردی را باید بگیریم دارای سواد جسمانی است و در حوزه تربیت بدنی مد نظر من هست، این که این

سه تا حیطة یادگیری رو برای ایجاد تغییر در زندگی خودش بلد باشد و بتواند از این دانش برای ایجاد تغییر استفاده کند و بتواند سبک زندگی فعالی که مد نظر همه کسانی که در حوزه تربیت بدنی در مدارس دارند امروزه دارند کار می‌کنند و هست به اون دست پیدا کنند (مصاحبه شونده شماره ۱)؛ "سواد جسمانی هر سه تا حوزه رو با هم در نظر می‌گیرد، مضافاً این که ما آثارش را باید در آن تغییر ببینیم. یعنی انتخاب اون سبک زندگی فعال رو در فرد ببینیم (مصاحبه شونده شماره ۱)؛ "هدف سواد جسمانی هم در نهایت پیروزی و تندرستی است. پیروزی برای افرادی که تو سطح رقابتی بالا کار می‌کنند. تندرستی برای افرادی که فعالیت بدنی رو خیلی هدف دار دنبال نمی‌کنند. در واقع برای حفظ سلامتی شون استفاده می‌کنند، و من فکر می‌کنم هدف نهاییش سبک زندگی فعال باشد، حفظ سبک زندگی فعال (مصاحبه شونده شماره ۱۴)."

در ادامه مفاهیمی که اشتراکات زیادی با هم داشتند، با قرار گیری در کنار هم مقوله‌ها را تشکیل دادند. مقوله‌هایی که در یک زمینه مشترک بودند در طبقات مشترک دسته بندی شدند. در مجموع ۶۷ مفهوم و ۲۷ مقوله و ۱۲ طبقه در مرحله کدگذاری باز شناسایی شد (جدول ۱). روند مقوله پردازی و طبقه بندی کدها به کاهش واحدهای تحلیلی می‌انجامد و به روند تحلیل داده‌ها در مراحل بعدی کدگذاری کمک می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

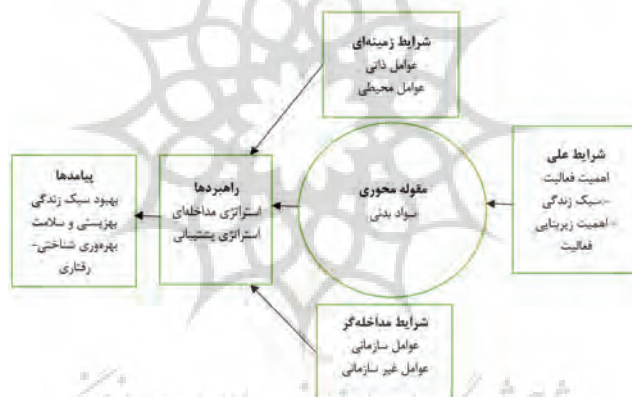

جدول ۱- مفاهیم، مقولات، طبقات و محورهای شش‌گانه مدل سواد بدنی

محور	طبقه	مقوله	مفاهیم
مقوله محوری	سواد بدنی	زندگی فعال	سبک زندگی فعال
		کل نگر	چند بعدی، غیر محدود به جسم
شرایط علی	اهمیت فعالیت	توانایی رشدی	توانایی/ظرفیت
		سبک زندگی	کم تحرکی، عدم فعالیت، سبک زندگی غیرفعال
شرایط زمینه‌ای	عوامل اکتسابی	اهمیت زیربنایی	زیربنای شغل، زیربنای توانایی‌ها، اهمیتی فراتر از دانش
		ظرفیت‌های جسمانی	شایستگی حرکتی، آمادگی جسمانی، فعالیت‌های حرکتی
عوامل ذاتی	ظرفیت‌های شناختی	ظرفیت‌های روانشناختی	مفاهیم فعالیت بدنی، دانش فعالیت بدنی، آگاهی از فواید سلامتی ورزش، کاربرد و اهمیت فعالیت، شناخت زیربنای فعالیت بدنی
		ظرفیت‌های رفتاری	مهارت‌های ذهنی، ویژگی‌های خود، ویژگی‌های اجتماعی، انگیزش
مشارکت	مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش	شاخصه‌های مادرزادی	اختلالات و بیماری، جنسیت
		شاخصه‌های سن	بلوغ، سن
عوامل سازمانی	دستگاه‌های غیر دولتی	دستگاه‌های غیر دولتی	شهرداری، نهادهای مذهبی، NGO، سیستم اوقات فراغت
		دستگاه‌های دولتی	آموزش و پرورش و دانشگاه، وزارت ورزش و فدراسیون‌ها، وزارت بهداشت و بهزیستی، نهادهای غیر متمرکز
عوامل غیر سازمانی	عوامل اجتماعی فرهنگی	عوامل سیاسی اقتصادی	سیاست مداران، رفاه اجتماعی
		عوامل اجتماعی فرهنگی	رسانه، اجتماع
راهبردها	ارتقاء در کودکی	ارتقاء در نوجوانی	افزایش انگیزه، مهارت‌های بنیادی، بازی
		آموزش	توسعه دانش و آگاهی، مهارت‌های پیشرفته آموزش جسمانی، اکتساب سواد بدنی
پیامد	بهبود سبک زندگی و مشارکت	پشتیبانی سخت افزاری	فراهم کردن زیر ساخت
		پشتیبانی نرم افزاری	بکارگیری افراد متخصص، سیاست گذاری
بهره‌وری شناختی	مشارکت و عملکرد جسمانی	سبک زندگی فعال	انتخاب و حفظ سبک زندگی فعال، فعالیت خارج از مدرسه، افزایش فعالیت بدنی
		سلامت فردی	مشارکت بیشتر در فعالیت بدنی، انگیزه مشارکت، بهبود عملکرد جسمانی
بهره‌وری شناختی	تغییر در رفتار و نگرش	سلامت عمومی	سلامت و تندرستی، بهبود زندگی فردی
		تغییر در رفتار و نگرش	جامعه سالم
بهره‌وری شناختی	افزایش آگاهی و شناخت	تغییر سبک زندگی	استفاده از استانداردها جهت تغییر
		شناخت بدن و توانایی‌ها، دانش فعالیت بدنی	شناخت بدن و توانایی‌ها، دانش فعالیت بدنی

کدگذاری محوری: مرحله بعد مدل پارادایمی کدگذاری محوری است که در آن داده‌های به‌دست آمده از مرحله کدگذاری باز بر اساس خصوصیات و ابعاد مشترک در شش محور مجزا جای می‌گیرند. این شش دسته عبارت‌اند از مقوله محوری، شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها، که به یکدیگر در ارتباط هستند. شکل ۱ نحوه ارتباط بین محورهای شش گانه کدگذاری محوری را نشان می‌دهد. در مرحله کدگذاری محوری، مفهوم "توانایی متأثر از رشد در ابعاد چند گانه (شناختی، روان‌شناختی، جسمانی) در قالب سبک زندگی فعال" که به نوعی برداشت جامعی از مفهوم "سواد بدنی" هست به عنوان مقوله محوری انتخاب شد. دلیل انتخاب این مفهوم به عنوان مقوله مرکزی این بود که مضمون این مفهوم در بسیاری از مقوله‌ها بارها تکرار شد و مفهوم آن در همه محورها کم و بیش مشاهده می‌شود. همچنین اکثر مصاحبه‌شوندگان مضمون و محتوای این مفهوم را به عنوان برداشت مناسب و جامعی از پدیده سواد بدنی تلقی می‌کردند.

شکل ۱- کدگذاری محوری در شش محور: مقوله محوری، شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها

کدگذاری انتخابی: مرحله آخر تحلیل داده‌ها در مدل پارادایمی، کدگذاری انتخابی است که در آن به خلق و تشریح نظریه بر اساس نتایج کدگذاری باز و انتخابی پرداخته می‌شود. در این مرحله ارتباط مقوله محوری انتخاب شده با سایر مقوله‌ها و محورها تفسیر و به روایت داستان نظریه پرداخته شد.

بحث و نتیجه‌گیری

از آنجایی که سواد بدنی هنوز در نظام آموزشی و ورزشی ایران مفهومی شفاف و شناخته شده نیست، و با توجه به این که ویژگی‌های متفاوتی از مفهوم سواد بدنی در سایر کشورها ارائه شده است، ضروری بود که چارچوب

جامع و شفاف‌ی از سواد بدنی برای جامعه هدف ایران مشخص شود. این پژوهش با هدف ارائه الگو و چهارچوب نظری برای سواد بدنی در ایران انجام شد.

مدلی که در این پژوهش به دست آمده مفهوم سواد بدنی را توانایی/ ظرفیت متأثر از رشد در ابعاد چندگانه (شناختی، جسمانی، روان‌شناختی و رفتاری) در قالب سبک زندگی فعال شناسایی شد. این مفهوم از چند نکته مهم برخوردار است. نخست این که سواد بدنی یک ظرفیت در وجود آدمی است که می‌تواند رشد یابد و به توانایی تبدیل شود. همچنین سبک زندگی فعال به عنوان محور کلیدی مفهوم سواد بدنی در مصاحبه‌های مختلف به آن اشاره شده است. همچنین ویژگی چند بعدی بودن یا کل نگر بودن سواد بدنی اشاره به تأثیر پذیری متقابل این مفهوم از همه ابعاد شناختی، روان‌شناختی، جسمانی و انواع دسته بندی دیگر ابعاد بدنی دارد و تأکید آن بر این نکته است که درست است که سواد بدنی بیشتر با بدن و بعد جسمانی آمیخته است اما فقط محدود به بعد جسمانی نیست و تمام ابعاد انسان را در بر می‌گیرد. پیشینه پژوهش‌ها نیز این یافته را تأیید کرده است که هر شکلی از سواد بدنی به ظرفیت‌های منحصر به فرد افراد مرتبط خواهد بود. برای مثال نهاد ورزش استرالیا سواد بدنی را یادگیری جامع طول عمر کسب شده معرفی کرد که در زمینه‌های حرکت و فعالیت بدنی به کار می‌رود و تغییرات پیشرونده ظرفیت‌های جسمانی، روان‌شناختی، اجتماعی و شناختی را منعکس می‌کند. (نهاد ورزش استرالیا، ۲۰۱۹). همچنین شرت و همکاران (۲۰۱۹) نیز سواد بدنی را یک فرایند یادگیری جامع چند بعدی، غیر زمینه‌ای و فردی معرفی کردند. یکی از ویژگی‌های مفهوم سواد بدنی که در پژوهش حاضر شناسایی شد چند بعدی بودن آن است. محققان در استرالیا نشان دادند سواد مانند یک چتر تعداد زیادی از عناصر در هم تنیده را داراست و سواد را مرتبط با سلامت دانستند و چهار بخش ظرفیت‌های جسمانی، روان‌شناختی، شناختی و اجتماعی را اجزای سواد بدنی ذکر کردند (کیگان و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین سواد بدنی توانایی، اعتماد و تمایل به فعالیت بدنی برای زندگی تعریف شده است که تأیید کننده مفهوم به دست آمده در پژوهش حاضر یعنی ارتباط تنگاتنگ سواد بدنی با فعالیت بدنی و سبک زندگی فعال در طول عمر است (ابراین، بلتون و ایسارتل، ۲۰۱۵).

اهمیت فعالیت و فعال بودن انسان در قرن اخیر به دلیل گسترش سبک زندگی غیر فعال و عدم فعالیت کافی افراد، به خصوص کم تحرکی کودکانی که در سنین رشد قرار دارند، زیربنای اصلی پدید آمدن مفهوم سواد بدنی هستند. مهم است که سواد بدنی مورد توجه قرار گیرد تا افراد از سبک زندگی ناسالم جدا شوند. همچنین مصاحبه شونده‌ها اشاره کردند که اهمیت زیربنایی فعالیت به دلیل این که می‌تواند زیربنای توانایی‌ها و حتی زیربنای شغل در افراد باشد، نیز دلیل دیگری است که باید به مفهوم سواد بدنی پرداخته شود و این نکته را نشان می‌دهد که سواد بدنی بر خلاف سایر سوادها اهمیتی فراتر از دانش صرف دارد و محدود به خواندن و نوشتن نیست. همسو با این یافته پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سواد بدنی، با توجه به افزایش کم تحرکی و افزایش وزن در کودکی (ابراین، بلتون و ایسارتل، ۲۰۱۵)، دور شدن کودکان و نوجوانان از فعالیت بدنی و حرکت به

سمت کم‌تحرکی و انتخاب‌های ناسالم در اوقات فراغت و همچنین اهمیت انجام مطلوب فعالیت‌های روزمره و بسیاری مشاغل (کیگان و همکاران، ۲۰۱۳) بسیار مهم است. اهمیت سواد بدنی در کمک به زندگی سالم از طریق حرکت و فعالیت بدنی (کیگان و همکاران، ۲۰۱۹) همچنین سلامت و بهزیستی مادام‌العمر (تامپست و همکاران، ۲۰۱۴)، ایجاد روش‌های ابتکاری برای افزایش و حفظ فعالیت بدنی (جونز^۱ و همکاران، ۲۰۱۸) تأییدی بر یافته‌های نظری پژوهش حاضر است که اهمیت سواد بدنی برای ارتقاء مشارکت و مقابله با کم‌تحرکی افراد را نشان می‌دهد.

یافته‌ها نشان داد شرایط بسیاری چون شاخصه‌های مادرزادی، جنسیت و اختلالات در بسترسازی سواد بدنی نقش دارند و بر آن تأثیر گذارند. یکی از این عوامل ذاتی مانند شاخصه‌های مادرزادی و وابسته به سن بود که اشاره به مفاهیمی چون جنسیت و اختلالات و بیماری‌ها دارند. برای مثال مصاحبه‌ها به این نکته اشاره داشتند که سواد بدنی شامل همه افراد است، اما هر فردی سواد خودش را دارد و سواد افراد عادی و معلول یکی نیست. شاخصه‌های وابسته به سن نیز به مفاهیمی مانند بلوغ و دوره‌های مختلف سنی اشاره دارد که اکثر مصاحبه‌ها تأکید داشتند که سواد بدنی در دوره‌های سنی مختلف متفاوت است. برای مثال سواد کودکی از نوجوانی و بزرگسالی متفاوت است. پژوهش‌ها در این زمینه نشان داده است که افراد کم‌توان، در دستیابی به الگوهای حرکتی شبیه به همسالان عادی نیستند، اما همه افراد صرف‌نظر از توانایی جسمی می‌توانند باسواد بدنی باشند و تجربه منحصر به فرد را برای هر شخص نشان می‌دهد (دوگاس^۲، ۲۰۱۷). مدل نظری پژوهش حاضر نشان داد سواد بدنی شامل همه افراد با هر جنسیت، سطح سلامت و رده سنی می‌توانند از مزایای سواد بدنی بهره‌مند شوند و بارنت و همکاران (۲۰۱۹) نیز گروه سنی را یکی از فاکتورهای مهم در توسعه الگوی سواد بدنی ذکر کردند. عوامل محیطی دسته دیگری از عوامل زمینه ساز سواد بدنی است که مقوله مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش را در بر می‌گیرد. این مقوله اشاره به نقش تربیت بدنی بر شکل‌گیری سواد بدنی اشاره دارد که سواد بدنی نتیجه و هدف تربیت بدنی است. همچنین به نقش متقابل مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش بر سواد بدنی اشاره دارد. برای مثال مصاحبه‌ها به این نکته اشاره داشتند که مشارکت در فعالیت بدنی بیشتر و متنوع‌تر باعث سواد بالاتری می‌شود و ورزش قهرمانی علاوه بر این که از طریق سواد بدنی ایجاد می‌شود، می‌تواند بر سواد بدنی نیز تأثیرگذار باشد. به طوری که ارتباط دو طرفه‌ای بین ورزش و فعالیت بدنی با سواد بدنی وجود دارد. از نگاه دیگر ورزش، بازی و فعالیت ابزار رسیدن به سواد بدنی هستند. پژوهش‌ها نیز نشان داده است که تمرکز اصلی آموزش، فعالیت بدنی و ارتقاء ورزش در سراسر جهان بر سواد بدنی است (گیبلین، کولینز و باتن^۳، ۲۰۱۴)، و سواد بدنی در آموزش جسمانی، ورزشی و ارتقاء فعالیت بدنی مشارکت دارد (ادواردز و همکاران، ۲۰۱۷)، همچنین مفهوم سواد بدنی در ارتباط با مفاهیم آموزش، فعالیت، آمادگی و دوره آموزشی است (هیندمن و

1. Jones

2. Dugas

3. Giblin, Collins & Button

پیل، ۲۰۱۸) که این پژوهش‌ها تأییدکننده یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر نقش دوطرفه سواد بدنی با تربیت بدنی، ورزش و فعالیت بدنی هستند.

شرایط بسیاری تحت عنوان عوامل مداخله‌گر وجود دارند که بر سواد بدنی تأثیر گذارند و در ظهور و بروز آن دخالت دارند. در بین عوامل مداخله‌گر سازمانی شناسایی شده، دستگاه‌های دولتی مهم‌ترین بخش اثرگذار بر سواد بدنی بودند که بیشترین تأکید و تکرار را در مصاحبه‌ها داشتند. آموزش و پرورش مهم‌ترین نهاد تأثیرگذار و مسئول در زمینه توسعه سواد بدنی شناخته شد. دوران تحصیل در مدارس به دلیل قرار داشتن در یک دوره طولانی و طولانی رشد می‌تواند بیشترین تأثیرگذاری بر سواد بدنی کودکان را داشته باشد. دانشگاه‌ها نیز از طریق دوره‌های تحصیلی و تدوین چارچوب‌های علمی برای سواد بدنی می‌توانند بر سواد بدنی تأثیرگذار باشند. وزارت ورزش و فدراسیون‌های ورزشی در حوزه ورزشکاران، ورزش همگانی و سیاست‌گذاری‌های کلان سواد بدنی می‌توانند تأثیرگذار باشند. وزارت بهداشت با در نظر گرفتن سلامت جامعه و سالمندان و بهزیستی از طریق مدیریت و برنامه ریزی در مهدکودک‌ها می‌توانند بر سواد بدنی افراد تأثیر بگذارند. همچنین سایر نهادهای دولتی مانند وزارت فرهنگ، سیستم‌های نظامی نیز می‌توانند از طریق مجموعه‌های تحت مدیریت خود بر سواد بدنی جامعه تأثیر بگذارند. دستگاه‌های غیر دولتی از قبیل شهرداری‌ها و نهادهای اوقات فراغت نیز از طریق ترویج فعالیت حرکتی در محلات، گسترش فضاهای تفریحی، توسعه امکانات، می‌توانند بر سواد بدنی اثرگذار باشند. علاوه بر این عوامل سازمانی، عوامل غیرسازمانی مانند رفاه اجتماعی، سیاست‌گذاری، خانواده و شخصیت‌های تأثیرگذار در کنار عامل مهم رسانه نیز از عوامل مهمی هستند که بر سواد بدنی تأثیر می‌گذارند. مفهوم رسانه با کدهایی از قبیل تلویزیون، سینما، تبلیغات، سیستم هنر و حتی تبلیغات محیطی مانند مترو به عنوان عوامل تأثیرگذار بر سواد بدنی شناسایی شدند. در تأیید یافته‌های مدل نظری پژوهش حاضر مبنی عوامل تأثیرگذار بر سواد بدنی در دو دسته عوامل سازمانی (مانند آموزش و پرورش، فدراسیون‌ها، بهزیستی و شهرداری‌ها) و عوامل غیر سازمانی (مانند فرهنگ، اقتصاد، سیاست و رسانه)، بارنت و همکاران (۲۰۱۹) نقش مدارس در گسترش سواد بدنی از طریق تمرینات مدرسه و سناریوهای ورزشی را مهم دانستند. همچنین پژوهش‌ها استفاده از متخصصان و معلمان آموزش دیده، در کنار برنامه آموزشی خوب طراحی شده در مدارس برای توسعه سواد بدنی کودکان (تلفورد و همکاران^۱، ۲۰۲۱)، همچنین نقش محققان، دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران را برای ایجاد بهترین شرایط جهت نیازها و منابع سواد بدنی (بارنت و همکاران، ۲۰۱۹) مهم دانسته‌اند و مؤلفه‌های سیاست، اجتماع، عوامل سازمانی، بین فردی و درون فردی و فرهنگ را عناصر مرتبط با سواد بدنی شناسایی کرده‌اند (جونز و همکاران، ۲۰۱۸؛ هیدن-دیویس، ۲۰۰۸). پژوهش‌ها ذکر شده تأییدی بر نقش عوامل سازمانی مانند نهادهای دولتی از قبیل آموزش و پرورش و عوامل غیر سازمانی تأثیر گذار مانند فرهنگ، سیاست، اجتماع، رسانه و سایر موارد ذکر شده بر سواد بدنی است که مدل شناسایی

1. Telford et al.

شده را تأیید و تقویت می‌کند، برای مثال نهاد اسپن در امریکا نیز ۱۰ نهاد مؤثر در ارائه و گسترش سواد بدنی را شامل سازمان‌های تفریحی جامعه، سازمان‌های آموزش و فیتنس، سازمان‌های ملی ورزش، ارائه دهندگان خدمات بهداشتی و درمانی، نهادها و موسسات بهداشت عمومی، رسانه و فناوری، تجارت و صنعت، والدین / سرپرستان، سیاست گذاران و رهبران مدنی معرفی کرده است (فاری و ایسارد، ۲۰۱۵).

یکی از راهکارهای شناسایی شده جهت توسعه سواد بدنی راهبرد مداخله‌ای و آموزشی در نوجوانی و کودکی بود و نشان داد ارتقاء سواد بدنی در کودکی از طریق افزایش انگیزه کودکان با استفاده از ایجاد احساس موفقیت، لذت بردن از فعالیت، نبود اجبار و قوانین سخت‌گیرانه در فعالیت، همچنین توسعه مهارت‌های بنیادین و استفاده از بازی جهت توسعه پنهان سواد بدنی ممکن است. سواد بدنی نوجوانی نیز با استفاده از توسعه دانش و آگاهی، توسعه مهارت‌های حرکتی پیشرفته و ایجاد رشته‌های تخصصی می‌تواند توسعه یابد. پژوهش‌های پیشین همسو با این یافته نشان داده‌اند که ایجاد شایستگی در الگوهای حرکتی پایه و مهارت‌های حرکتی بنیادین کودکان باید مد نظر باشد که بتوانند بیشتر یاد بگیرند و انگیزه برای فعالیت داشته باشند (چن^۱، ۲۰۱۵) و راهبردها باید بر روی تقویت انگیزه تأکید کنند (بارنت و همکاران، ۲۰۱۹)، همچنین پیشرفت سواد بدنی در کودکی را دریچه‌ای برای شرکت در فعالیت‌های جسمانی، بازی، ورزش و فعالیت‌های تفریحی ذکر کرده‌اند (کیگان و همکاران، ۲۰۱۳). برخی محققان تربیت بدنی برنامه محور برای نوجوانان را روشی برای افزایش مشارکت در فعالیت بدنی، سلامت می‌دانند که مؤلفه‌هایی برای ارتقاء سواد بدنی است (ابراین، بلتون و ایسرائل، ۲۰۱۵). راهکار دیگر راهبرد پشتیبانی و حمایتی از طریق فراهم کردن زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی و آموزشی و به‌کارگیری افراد متخصص، آموزش دیده و بازآموزی معلمان پیرامون سواد بدنی بود که در کنار سیاست گذاری‌ها و حمایت سیاست‌ها می‌تواند به توسعه سواد بدنی کمک کند. در تأیید این یافته‌ها پژوهشگران آموزش مؤثر، استفاده از تکنولوژی، حمایت مدارس و هماهنگی حمایت‌های محلی (کستلی، بارسلون و بریانت، ۲۰۱۵)، برنامه‌های آموزشی، تخصیص منابع و سیاست گذاری آموزشی (استایلز و مارتین، ۲۰۱۷) و تأثیر برنامه بازآموزی معلمان (سام، وال هد، ها و سیت، ۲۰۱۸) را گامی مؤثر جهت ارتقاء سواد بدنی ذکر کرده‌اند.

در پایان مدل پژوهش حاضر نشان داد به‌کارگیری راهبردهای توسعه‌ای سواد بدنی در بستر عوامل زمینه‌ای و عوامل مداخله‌گر می‌تواند به نتایج مثبتی چون سبک زندگی فعال، افزایش مشارکت در فعالیت بدنی، رغبت به فعالیت، موفقیت‌های ورزشی و تغییر نگرش منجر شود که در پژوهش‌های بسیاری به آن اشاره شده است. دستیابی به سبک زندگی سالم، حفظ سلامت و تندرستی، ارتقاء بهداشت فردی و تأثیرات مثبت بر زندگی فردی و شغلی از پیامدهای سلامت فردی سواد بدنی هستند. همچنین افزایش سلامت جامعه، داشتن نیروی انسانی سالم و پیشگیری از بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی، پیامدهای مثبت سواد بدنی در مقوله سلامت

1. Chen

عمومی هستند. تغییر رفتار، نگرش، سبک زندگی و کسب استانداردها، و افزایش دانش فعالیت بدنی برای ایجاد تغییر مثبت در افراد را می‌توان نتیجه مثبت دیگر سواد بدنی دانست. بسیاری از پژوهش‌ها برونده سواد بدنی را انگیزش برای فعال بودن (شرت و همکاران، ۲۰۱۹)، مشارکت بیشتر فعالیت بدنی و سبک زندگی فعال (ادواردز و همکاران، ۲۰۱۷) گزارش کرده‌اند و به انتخاب سبک زندگی فعال، نه فقط برای آینده یا حال، بلکه برای تمام عمر اشاره دارد (وایت هد، ۲۰۱۳) و همچنین سواد می‌تواند در افراد ایجاد نگرش مثبت کند (چن، ۲۰۱۵). در این زمینه تامپست و همکاران سواد بدنی را با مشارکت مادام‌العمر در فعالیت‌های بدنی، فواید سلامت و موفقیت‌های ورزشی در ارتباط دانستند (تامپست و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین کیگان و همکاران اظهار داشتند که سواد بدنی باعث مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش، لذت بردن از زندگی سالم در بلند مدت و موفقیت ورزشی می‌شود، در غیر این صورت عدم توسعه سواد بدنی باعث کناره‌گیری کودکان و نوجوانان از فعالیت بدنی و گرایش به کم‌تحركی و انتخاب‌های ناسالم در اوقات فراغت می‌شود (کیگان و همکاران، ۲۰۱۳). دیگر پیامد شناسایی شده در بعد سلامت فردی و عمومی، سلامت و تندرستی، تأثیرات مثبت بر زندگی و شغلی، افزایش سلامت جامعه و نیروی انسانی سالم بود، که همسو با نتایج کیگان و همکاران (۲۰۱۹) و نهاد ورزش استرالیا (۲۰۱۹) است که اظهار داشتند یک فرد باسواد بدنی از ظرفیت‌های مختلف خود برای ارتقاء سلامت و انجام فعالیت بدنی در طول زندگی استفاده کند.

در مطالعه حاضر تلاش شد تا با استفاده از نظر متخصصان بررسی دقیقی از مفهوم سواد بدنی و عوامل مرتبط و مؤثر بر آن ارائه شود. به‌کار بردن نظریه داده بنیاد در این مطالعه باعث ایجاد یک مدل نظری جامع و شفاف از سواد بدنی شد. یافته‌های به‌دست آمده از سه مرحله کدگذاری داده‌ها سواد بدنی را توانایی/ظرفیت متأثر از رشد در ابعاد چند گانه در قالب سبک زندگی فعال نمایان کرد که بر سبک زندگی فعال تأکید دارد و به صورت یک ساختار چند بعدی در قالب ظرفیت‌های شناختی، روان‌شناختی، جسمانی و رفتاری مشاهده می‌شود. با توجه به نتایج فوق استنباط می‌شود که، چنانچه اهداف سواد بدنی بخواهد شکل بگیرد، که همان دستیابی به سبک زندگی فعال و مشارکت بیشتر در فعالیت بدنی برای رسیدن به تندرستی و سلامت فردی و عمومی است، باید بر پایه توسعه مهارت‌های بنیادی در کودکی، توسعه مهارت‌های ورزشی و تخصصی، افزایش انگیزه مشارکت و همچنین افزایش آگاهی و دانش فعالیت باشد. نهادهایی چون آموزش و پرورش و وزارت ورزش، بهزیستی، شهرداری و سیستم‌های مرتبط با اوقات فراغت، می‌توانند با پیاده‌سازی راهکارهای ارائه شده در مدل به توسعه سواد بدنی کمک کنند. این نهادها باید از راهبردهایی چون به‌کارگیری افراد متخصص و آموزش دیده، سیاست‌گذاری توسعه‌ای مناسب و فراهم کردن زیر ساخت‌ها استفاده کنند، تا بتوانند به توسعه مهارت‌های بنیادین، مهارت‌های تخصصی، انگیزه و دانش در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان دست یابند. این مهم می‌تواند به مشارکت فعال منجر شود و در نتیجه اهداف سواد بدنی را محقق سازد. در این بین عوامل اثرگذاری چون سطح رفاه اجتماعی، اقتصاد، رسانه، اجتماع و سیاست می‌تواند در رسیدن به این اهداف مداخله کنند. همچنین

عواملی چون ظرفیت‌های مختلف فردی، سن فرد، بیماری، جنسیت و بلوغ نیز می‌توانند در رسیدن به توسعه سواد بدنی و اهداف آن مداخله کنند. باید تلاش کرد این عوامل را به نحو مطلوب کنترل کرد تا در پیشبرد راهبردها در جهت رسیدن به اهداف سواد بدنی به عنوان عوامل اثرگذار مثبت و پیش برنده باشند، نه عواملی که دستیابی به اهداف را غیر ممکن سازد. به طور کلی چنانچه فرایندهای تدوین شده با به‌کارگیری راهبردها به خوبی پیش رود، می‌توان انتظار داشت که اهداف سواد بدنی مانند دستیابی به سبک زندگی فعال و مشارکت بیشتر در فعالیت بدنی محقق شود. نتایج به‌دست آمده از مطالعه حاضر نشان داد این فرایندها افراد را قادر می‌سازد که درک درستی از مفهوم سواد بدنی داشته باشند و تلاش بیشتری در دستیابی به سبک زندگی فعال در جهت داشتن سلامت و تندرستی در تمام زندگی داشته باشند. به طور کلی در مقایسه مدل به‌دست آمده در پژوهش با پیشینه پژوهش‌ها و مدل‌های سایر کشورها می‌توان گفت در برخی زمینه‌ها (روان‌شناختی، جسمانی و شناختی) مشابهت‌های مفهومی وجود دارد ولی در مدل حاضر بعد رفتاری با تأکید بر تغییر و مشاهده سبک زندگی فعال در رفتار فرد، بعد جدیدی بود که در مدل‌های پیشین ارائه نشده بود. همچنین مدل حاضر از این جنبه که به بررسی زمینه‌ها، عوامل اثرگذار، راهکارهای مداخله و همچنین پیامدهای این راهکارها پرداخته است، بدیع می‌باشد و اطلاعات جامع‌تری نسبت به الگوهای به‌دست آمده در استرالیا، امریکا و کانادا که بیشتر به بررسی مفهوم و ساختار کلی سواد بدنی پرداخته‌اند، ارائه می‌کند.

نتایج به‌دست آمده در پژوهش حاضر می‌تواند در تبیین فرایندها، برنامه ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها در حیطه سواد بدنی مورد استفاده قرار گیرد و از زمینه‌های اثرگذار شناسایی شده جهت توسعه سواد بدنی در کشور استفاده شود. به عنوان پیشنهاد برای توسعه سواد بدنی مهم‌ترین نهادی که باید برنامه ریزی، سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری در آن صورت گیرد، نهاد آموزش و پرورش است که در مدل حاضر به عنوان مهم‌ترین سازمان اثرگذار بر توسعه سواد بدنی شناسایی شد. از آنجا که در مطالعه حاضر از رویکرد کیفی استفاده شده است، قابلیت تعمیم کمتری به نسبت پژوهش‌های کمی دارد و این یکی از محدودیت‌های پژوهش‌های کیفی است. لذا محققان پیشنهاد می‌کنند که مطالعات آتی به بررسی کمی و اعتبارسنجی ابعاد به‌دست آمده در مدل نظری استخراج شده بپردازند.

تشکر و قدر دانی

نویسندگان از تمامی شرکت‌کنندگان، متخصصین و اساتیدی که در راستای دستیابی به اهداف این پژوهش ما را یاری نمودند، صمیمانه قدردانی می‌نمایند.

منابع

1. Barnett, L. M. Dudley, D. A. Telford, R. D. Lubans, D. R. Bryant, A. S. Roberts, W. M. Keegan, R. J. (2019). Guidelines for the Selection of Physical Literacy Measures in Physical Education in Australia. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(2): 119-125. doi:10.1123/jtpe.2018-0219
2. Castelli, D. M. Barcelona, J. M. & Bryant, L. (2015). Contextualizing physical literacy in the school environment: The challenges. *Journal of Sport and Health Science*, 4(2): 156-163.
3. Chen, A. (2015). Operationalizing physical literacy for learners: Embodying the motivation to move. *Journal of Sport and Health Science*, 4(2): 125-131. doi:https://doi.org/10.1016/j.jshs.2015.03.005
4. Dugas, E. (2017). Leveling the Playing Field: Assessing Physical Literacy in Children and Youth with Physical Disabilities. (Masters of Arts in Applied Health Science), Brock University, Ontario. Retrieved from <http://hdl.handle.net/10464/10973>
5. Edwards, L. C. Bryant, A. S. Keegan, R. J. Morgan, K. & Jones, A. M. (2017). Definitions, foundations and associations of physical literacy: a systematic review. *Sports medicine*, 47(1): 113-126.
6. Farrey, T. & Isard, R. (2015). Physical literacy in the United States: A Model, Strategic Plan, and Call to Action. Washington, DC: The Aspen Institute.
7. Giblin, S. Collins, D. & Button, C. (2014). Physical literacy: importance, assessment and future directions. *Sports medicine*, 44(9): 1177-1184.
8. Glaser, B. & Strauss, A. (1967). The discovery of grounded theory. London, Weidenfeld & Nicolson press.
9. Guba, E. G., Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research, *Handbook of qualitative research*. London CA: Sage.
10. Hyndman, B. & Pill, S. (2018). What's in a concept? A Leximancer text mining analysis of physical literacy across the international literature. *European Physical Education Review*, 24(3): 292-313.
11. International Physical Literacy Association (2017). (n.d.). About us. Retrieved from <https://www.physical-literacy.org.uk>
12. Jones, G.R. Stathokostas, L. Young, B.W. Wister, A.V. Chau, S. Clark, P. Duggan, M. Mitchell, D. & Norland, P. (2018) Development of a physical literacy model for older adults - a consensus process by the collaborative working group on physical literacy for older Canadians. *BMC Geriatrics* 18(3). doi: 10.1186/s12877-017-0687-x.
13. Keegan, R. J. Barnett, L. M. Dudley, D. A. Telford, R. D. Lubans, D. R. Bryant, A. S. ... Weissensteiner, J. R. (2019). Defining physical literacy for application in Australia: a modified Delphi method. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(2): 105-118.
14. Keegan, R. Keegan, S. Daley, S. Ordway, C. & Edwards, A. (2013). Getting Australia moving: Establishing a physically literate & active nation (game plan): University of Canberra, Centre of Excellence in Physical Literacy and Active. <https://catalogue.nla.gov.au/Record/6291469>
15. Lounsbury, M. A. & McKenzie, T. L. (2015). Physically literate and physically educated: A rose by any other name? *Journal of Sport and Health Science*, 4(2): 139-144.
16. Lundvall, S. (2015). Physical literacy in the field of physical education - A challenge and a possibility. *Journal of Sport and Health Science*, 4(2): 113-118. doi:https://doi.org/10.1016/j.jshs.2015.02.001

17. Mandigo, J., Francis, N., & Lodewyk, K. (2007). Physical literacy concept paper. . Retrieved from Excelsiorgroup UK. website : <https://excelsiorgroup.co.uk>
18. Mandigo, J. Francis, N. Lodewyk, K. & Lopez, R. (2009). Physical literacy for educators. *Physical and Health Education journal*, 75(3) : 27-30.
19. MirAli, M. Bahram, A. and Ghadiri, F. (2019). Modeling the Physical Literacy Theory in Ten-year Old Female Students in Ahvaz Educational District one. *Sport Psychology Studies*, No 28 : 1-12 (Persian).
20. O'Connor, C. & Joffe, H. (2020). Intercoder reliability in qualitative research : debates and practical guidelines. *International Journal of Qualitative Methods*, 19, 1609406919899220.
21. O'Brien, W. Belton, S. & Issartel, J. (2015). Promoting physical literacy in Irish adolescent youth : the Youth-Physical Activity towards Health (Y-PATH) intervention.
22. Opendakker, R. (2006). Advantages and disadvantages of four interview techniques in qualitative research. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, 7(4), Art. 11, <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs0604118>.
23. Physical and Health Education Canada. (2010). What Is the Relationship between Physical Education and Physical Literacy? Retrived at : www.phecanada.ca
24. SHAPE_America. (2013). National Standards for K-12 Physical Education Copyright 2013, SHAPE America - Society of Health and Physical Educators, Retrieved from <https://www.shapeamerica.org/standards/pe/>
25. Shortt, C. A. Webster, C. A. Keegan, R. J. Egan, C. A. & Brian, A. S. (2019). Operationally Conceptualizing Physical Literacy : Results of a Delphi Study. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(2) : 91-104.
26. Sport_Australia. (2019). the Australian Physical Literacy Framework, Retrieved from : sportaus.gov.au/
27. Strauss, A. & Corbin, J. (1998). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage publications Inc.
28. Styles, J. & Martin, R. (2017). The Promotion of Physical Literacy through an "Active Classroom" Environment : A Case Study of the Manchester United Enterprise Foundation. *Advances in Physical Education*, 7(02) : 168.
29. Sum, K. W. R. Wallhead, T. Ha, S. C. A. & Sit, H. P. C. (2018). Effects of physical education continuing professional development on teachers' physical literacy and self-efficacy and students' learning outcomes. *International Journal of Educational Research*, 88 : 1-8. doi : <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2018.01.001>
30. Telford, R. M. Olive, L. S. Keegan, R. J. Keegan, S. Barnett, L. M. & Telford, R. D. (2021). Student outcomes of the physical education and physical literacy (PEPL) approach: a pragmatic cluster randomised controlled trial of a multicomponent intervention to improve physical literacy in primary schools. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 26(1) : 97-110. doi:10.1080/17408989.2020.1799967
31. Tompsett, C. Burkett, B. & McKean, M. (2014). Development of physical literacy and movement competency : A literature review. *Journal of Fitness Research*, 3(2) : 53-74.
32. Valadi, S. Hamidi, M. (2020) Studying the Level of Physical Literacy of Students Aged 8 to 12

- Years. *Research on Educational Sport*, 8(20): 205-226. DOI:https://dx.doi.org/10.22089/res.2018.5090.1388 (Persian).
33. Valadi, S. Vaez Mousavi, M. Naji, M. (2020). Relationship between the levels of the physical literacy of children Military Families with Job characteristics of their Fathers. *Military Caring Sciences*, 7(2): 127-138 (Persian).
34. Whitehead, M. (2007). Physical literacy and its importance to every individual. Presentation at the National Disability Association Ireland, Dublin, Ireland. Assessed online March, 10, 2007.
35. Whitehead, M. (2010). *Physical literacy: Throughout the lifecourse*: London: Routledge.
36. Whitehead, M. (2013). Definition of physical literacy and clarification of related issues. *ICSSPE Bulletin*, 65(1.2).
37. Whitehead, M. (2019). *Definition of physical literacy: Developments and issues Physical Literacy across the World*, London: Routledge.

ارجاع دهی

محمدزاده، مصطفی؛ شیخ، محمود؛ حومنینان، داوود. باقرزاده، فضل الله؛ کاظم نژاد، انوشیروان. (۱۴۰۰). ارائه مدل مفهومی توسعه سواد بدنی در ایران: به کارگیری نظریه داده بنیاد. فصلنامه علمی پژوهش در ورزش تربیتی، ۹ (۲۵): ۱۹۵-۲۲۰

شناسه دیجیتال : 10.22089/RES.2021.9268.1933

Mohammadzadeh, M. Sheikh, M. Hoominian, D. Bagherzadeh, F. Kazemnejad, A. (2022) Presenting a Conceptual Model of Physical Literacy Development in Iran: Applying Gerunded Theory. *Research on Educational Sport*, 9(25): 195-220 (Persian)

DOI: 10.22089/RES.2021.9268.1933

پروہشکاه علوم انسانی ومطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی